



Egervári Közös Önkormányzati Hivatal  
 ✉ 8913 Egervár Vár u. 2. ☎ /fax: 92/564-013, 564-014, 30 8214561  
 E-mail: [kozshivatal@egervar.hu](mailto:kozshivatal@egervar.hu)

## ELŐTERJESZTÉS

Egervár Község polgármestere részére

*Tárgy: Helyi adórendeletek felülvizsgálata*

*Készítette: Dr. Ürmösiné Kőmíves Eleonóra jegyző  
 Horváth József adóügyi előadó*

Tisztelt Polgármester Úr!

Az éves költségvetés előkészítésének egyik fázisa a következő évre vonatkozó - az önkormányzat bevételei szempontjából jelentős kérdés - adópolitikai döntések meghozatala.

Az önkormányzatok gazdasági önállóságának egyik eszköze a helyi adók rendszere. A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban Htv.) a települési önkormányzatok számára lehetőséget ad a helyi szuverén adóztatási jog gyakorlására, a helyi adópolitika kialakítására.

A Htv. jelenleg arra ad felhatalmazást a települési önkormányzatoknak, hogy a Htv. keretei között az illetékességi területükön helyi adókat vezessen be.

A Htv. 2015. január 1-jétől hatályos 1/A § szerint:

„Az önkormányzat az illetékességi területén rendelettel olyan települési adót, települési adókat vezethet be, amelyet vagy amelyeket más törvény nem tilt. Az önkormányzat települési adót bármely adótárgyra megállapíthat, feltéve, hogy arra nem terjed ki törvényben szabályozott közteher hatálya. A települési adónak nem lehet alanya állam, önkormányzat, szervezet, továbbá - e minőségére tekintettel - vállalkozó.”

Települési adót a Magyar Államkincstár internetes oldalán elérhető információk alapján országosan 101 települési önkormányzat, illetve 2 fővárosi kerület; Zala megyében 5 önkormányzat (Alsószenterzsébet, Balatongyörök, Molnári, Pacsa, Ramocsa) vetett ki.

A hatályba léptetett települési adórendeletek alapján a települések túlnyomórész a földterületekre vetnek ki települési adót, elvétve előfordul a magas épületeket, a lassú járműveket, a vízi járműveket terhelő települési adó. Az adó kivetésének alapja az ingatlan alapterülete vagy aranykorona-értéke (termőföldet terhelő adónál) lassú jármű esetében annak teljesítménye, darabszáma. A mentességi feltételek változatos képet mutatnak. A gyakoribb mentességi feltételek: az adott településen életvitel-szerűen való tartózkodás, az 1 tulajdonos által összesen birtokolt földterületek nagysága és/vagy aranykorona értéke bizonyos érték alatt/fölött legyen. Megvalósítható csak meghatározott művelési ágak adóztatása is.

Véleményünk szerint a települési adó bevezetése csak olyan település esetén célszerű, amely település valamely speciális helyi adottsággal rendelkezik (pl.: nagyobb számban fordulnak elő olyan adótárgyak melyek kiemelt jövedelmezőséget biztosítanak tulajdonosaiknak), illetve ezen adótárgyakon kívül települési adóval a termőföld adóztatható.

Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény 32. §-a értelmében a helyi adó fizetési kötelezettség növekedését eredményező adórendeletet, annak hatálybalépését megelőző 30 nappal ki kell hirdetni.

Erre tekintettel amennyiben az önkormányzat települési adót kíván bevezetni/helyi adót kíván módosítani, úgy az erre vonatkozó rendeletét legkésőbb 2020. december 1-jén ki kell hirdetni.

Annak nincs akadály, hogy az önkormányzat a települési adót ne január 1-től, hanem pl. február 1-től vezesse be, de ez esetben 2021. évben 11 hónapos adófizetési kötelezettséggel kell számolni.

A jelenleg hatályos Htv. szerint az önkormányzatok adómegállapítási joga kiterjed:

- a helyben alkalmazható adónemek bevezetésére, a már bevezetett adók hatályon kívül helyezésére, módosítására,
- az adó mértékének a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási körülményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodó megállapítására,
- adómentességek, adókedvezmények alkalmazására.
- települési adó bevezetésére

Az egervári önkormányzat

- a kommunális típusú adók közül bevezette a **magánszemélyek kommunális adóját** és rendeletet alkotott
- az **iparüzési adó** alkalmazására is.

Fentiekén túl **gépjárműadó** kötelezettség terheli a gépjármű-tulajdonosokat, de a gépjárműadó nem minősül helyi adónak, jelenleg a gépjárműadó mértéke törvényi szinten szabályozott. A gépjárműadóra tehát a helyi adópolitika nem terjedhet ki.

A gépjárműadóból származó adóbevétel 2013.01.01- 2019.12.31-ig 40 %-ban képezte az illetékes települési önkormányzat bevételét. 2020. évben a beszedett gépjárműadó 100 %-ban továbbutalásra került a központi költségvetésbe, a gépjárműadó nyilvántartása, az adóztatással kapcsolatos hatósági feladatok ellátása 2020. évben még az illetékes önkormányzati adóhatóság feladata.

2021. évtől a gépjárműadó esetében az adóhatósági feladatok a Nemzeti Adó-, és Vámhivatalhoz kerülnek át.

Miután az önkormányzati működési kiadások finanszírozásának egyik eleme a helyi adó, ezért minden évben indokolt a helyi adópolitika felülvizsgálata, a helyi adóbevételek növelési lehetőségeinek számbavétele.

Az adóbevételek növelésére többféle megoldás alkalmazható:

- Alkalmazható új adónemek bevezetése (pl.: építményadó, települési adó)
- Lehetséges a **helyi adók mértékének növelése**. Ennél a megoldásnál arra a törvényi korlátozásra kell tekintettel lenni, miszerint az adó mértéke nem haladhatja meg a Helyi adó-törvényben meghatározott felső határok fogyasztói árszínvonal változással korrigált összegét. Ebben az esetben az adómértékek változásának arányában növekedhet az adott adónemből várható adóbevétel nagysága. Ezt követte az önkormányzat 2016. évben, amikor is duplájára emelte a magánszemélyek kommunális adójának összegét, illetve bővítette az adóztatható adótárgyak körét.
- Adóbevételi többletet eredményezhet az adó mértékének megváltoztatása nélkül az eddig alkalmazott különféle **adómentességek, adókedvezmények megszüntetése vagy korlátozása**. Ebben az esetben az adóbevétel növelése az adott adónem hatálya alá tartozó adóalanyok körének kiszélesítésével történik.

- Kialakítható egy olyan adópolitika, amely az előbbi megoldások néhány elemét egymás mellett alkalmazza, fokozottan mérlegelve a helyi sajátosságokat, az önkormányzat gazdálkodási körülményeiből fakadó igényeket és az adóalanyok teherviselő képességét.

Az adóbevételek növekedése szempontjából fontos vizsgálni a hátralékok mértékét, és a hátralékok behajtására tett intézkedések lehetőségeit.

A 2020.11.23-i adatok szerint Egervár Község Önkormányzatának 2.327 ezer Ft összegű le nem írt/el nem évült helyi adó kintlévősége van. A hátralékok adónemenkénti megoszlását szemlélteti az alábbi 1. táblázat:

**Egervár Község Önkormányzat adóhatósága által nyilvántartott hátralékok 2020.11.23-én**

Adónem	2020.01.01-2020.11.23. között keletkezett hátralék	2019.12.31-ig keletkezett hátralék	összes hátralék
magánszemélyek kommunális adója	180.853. Ft	194.756. Ft	375.609. Ft ( 64 fő)
helyi iparüzési adó	1.069.163. Ft	648.350. Ft	1.717.513. Ft ( 18 fő)
késedelmi pótlék	135.789. Ft	98.060. Ft	233.849. Ft (116 fő)
<b>ÖSSZESEN</b>	1.385.805. Ft	941.166. Ft	2.326.971. Ft

1. sz. táblázat

A Számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 65. § (7) bekezdése, valamint az államháztartás számviteléről szóló 4/2013 (I.11.) Kormányrendelet 13. §-a alapján a behajthatatlan követeléseket egyéb ráfordításként kell elszámolni, azokat követelésként nem lehet kimutatni.

A számvitelről szóló 2000 évi C. törvény 3. § (4) bekezdés 10. g) pontja értelmében behajthatatlan az a követelés, amely elévült.

Az elévülést az Adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény 202-203. §-ai szabályozzák. Ennek értelmében az adó megállapításához való jog az esedékesség évének utolsó napjától számított 5 év elteltével évül el.

Az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény 19. §-a alapján az adó tartozás végrehajtásához való jog az esedékességtől számított 4 év elteltével évül el. Végrehajtási cselekmények foganatosítása esetén az elévülés 6 hónappal meghosszabbodik. Amennyiben az adózó felszámolási eljárás alá kerül, az elévülés a felszámolás kezdő időpontjától megszakad, és a felszámolási eljárás befejezéséről hozott döntés jogerőre emelkedését követő napon újra kezdődik a 4 év + 6 hónapos elévülési időszak. A felszámolási eljárások akár több évre történő elhúzódása miatt, ezen adózókkal szembeni követelések leírása nagyon hosszú idő elteltével lehetséges.

**Egervár Község bankszámláira 2020.11.23-ig érkezett bevételek:**

magánszemélyek kommunális adója	2.743.974. Ft
helyi iparüzési adó	16.017.087. Ft
késedelmi pótlék	213.298. Ft
idegenforgalmi adó	12.300. Ft
<b>ÖSSZESEN</b>	<b>18.986.659. Ft</b>
gépjárműadó 40 % (járványvédelmi alapba utalva)	5.919.443. Ft

**Az adómértékek vizsgálata:**

A Htv. szerint törvényesen alkalmazható maximális adómértékek és az egervári önkormányzat által alkalmazott adómértékek összehasonlítása:

Adónemek:	Htv. szerinti maximális adómérték 2021. évben	Egervár Önkormányzata által alkalmazott adómérték	%

<b>Magánszemélyek kommunális adója:</b>			
	31 187,4	8000/5000	25,65/16,03
(Ft/adótárgy)			
<b>Iparüzési adó:</b>			
- állandó jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén:			
(adóalap %-a)	2,0	1,5	75
- ideiglenes jellegű, a Htv. 37. §. (2) bek. a-b.) pontja szerinti tevékenység esetén:(naptári nap/ Ft)	5000	5000	100
<b>Idegenforgalmi adó</b>			
(Ft/vendégéjszaka)	550,3	300	54,52

A Htv.-vel való összehasonlítás szerint az adómértékek emelésére, illetve a kedvezmények korlátozására az egyes adónemeknél az alábbiak szerint van lehetőség:

### MAGÁNSZEMÉLYEK KOMMUNÁLIS ADÓJA

#### **a) adómértékek változtatása:**

A magánszemélyek kommunális adójánál a maximális adómértékhez viszonyított „beállási”-szint 26 % alatti.

Figyelembe véve, hogy ezen adónemből mintegy 3200 ezer forint bevétele képződhet a jelenlegi adómértékekkel évente az önkormányzatnak, elvileg az adótétel változásának mértékével egyenes arányban lenne növelhető az adóbevétel, hiszen az adótárgyak száma változatlan maradna.

Például a jelenlegi adótárgyaként (ingatlanonként) évente fizetendő 8000 Ft-os adómérték -150 %-os-, 10000 Ft-ra történő emelésével a várható adóbevétel szintén 150 %-kal, 3 millió 200 ezer forintról 4 millió 800 ezer forintra növekedne. Az adó mértékének növelésekor mérlegelendő, hogy a növekvő adóteher hatására az adóalanyok fizetési képessége és hajlandósága csökken(het).

Az évi 3 200 ezer forint kivetett magánszemélyek kommunális adójából 2 732 ezer forint származik 373 db belterületi adótárgy, 468 ezer forint pedig 148 db külterületi adótárgy után.

#### **b) az adómentességek, - kedvezmények vizsgálata:**

A magánszemélyek kommunális adójáról szóló rendelet szerint:

- A fizetendő adóból 30 % adókedvezményre jogosult az életkor betöltését követő év január 1. napjától az egyedülálló tulajdonos, illetőleg bérelő
  - nő, aki az év december 31. napjáig betölti 60. életévét, továbbá
  - férfi, aki az év december 31. napjáig betölti 65. életévét.

Ha a magánszemély több adóköteles vagyontárggyal rendelkezik, a fizetendő adó évi összege a 8000 Ft-ot nem haladhatja meg. Ezen mentességi szabály 242 ezer forint kedvezményt biztosít 68 fő részére.

Az életkorhoz kötött adókedvezmény az idősebb lakosságot érinti, és összegét tekintve mintegy 300 ezer forintot (134 fő esetében) tesz ki.

### HELYI IPARÚZÉSI ADÓ

#### **a) adómértékek változtatása:**

Egervár Község Önkormányzata a helyi iparüzési adóról szóló rendeletében az adóalap 1,5 %-ában állapította meg az adó mértékét. A jelenlegi adómértékkel (és változatlan adózói körrel) a 2019. adóévi adatokból (2020-ban benyújtott bevallások) kiindulva mintegy 17.134. ezer forint összegű adóbevétel várható az elkövetkező évben. Az iparüzési adó mértékének növelésével egyenes arányban növekszik a várható adóbevétel összege. A helyi adó törvényben maximális adómértékként meghatározott 2 %-os adómérték alkalmazásával az adóbevétel 33 %-kal lenne növelhető, ez azonban az adózók terheinek jelentős növekedésével járna, illetve elindíthatná vagy súlyosbíthatná a vállalkozások településről történő elvándorlását.

#### **b) az adómentességek, - kedvezmények vizsgálata:**

Az iparüzési adóról szóló rendelet:

- Mentességet biztosít a vállalkozóknak (szervezeti formától függetlenül), amennyiben vállalkozási szintű időalapjuk az adóévben az 1.000.000. Ft-ot nem éri el. Ezen értékhatárnak a maximális összege a helyi adókról szóló törvény alapján 2 500 ezer forint.

Az adómentességre jogosító értékhatár változtatásának irányával ellentétesen változik az elérhető adóbevétel, tehát az adómentességre jogosító értékhatár növelésével az elérhető adóbevétel csökken. Az adóalanyok által 2020. évben 2019. adóévről benyújtott adóbevallásokban szereplő adatokból kiindulva az alábbi 3. sz. táblázat bemutatja az egyes adómértékekhez tartozó különböző adómentességi értékhatároknál várható adóbevétel nagyságát. Az idei adatokból kiolvasható, hogy a maximális mentességi értékhatár alkalmazásával az adóbevétel 915000 Ft-tal csökkenne (a jelenlegi állapothoz képest +30 fő válna még adómentessé). A mentességi értékhatár 0 Ft-ra csökkentése pedig mintegy 85 ezer forint (5 fő újra adóköteles adóalany) többletbevételt eredményezne.

Különböző adómentességi értékhatárokhoz tartozó eltérő adókulcsok alkalmazásakor várható iparüzési adó összegek, Ft-ban

Adómérték	Különböző adómentességi értékhatárok				
	0 Ft	1000000 Ft	1500000 Ft	2000000 Ft	2500000 Ft
1,00 %	11.479.000. Ft	11.422.000. Ft	11.409.000. Ft	11.280.000. Ft	10.813.000. Ft
1,50 %	17.219.000. Ft	17.134.000. Ft	17.113.000. Ft	16.920.000. Ft	16.219.000. Ft
2,00 %	22.958.000. Ft	22.844.000. Ft	22.818.000. Ft	22.560.000. Ft	21.626.000. Ft

Az iparüzési adó hatálya alá 2020. évben 128 fő adózó tartozik, mely adóalanyok adómentesség illetve adókötelesség szempontjából való várható megoszlását szemlélteti különböző adómentességi értékhatároknál az alábbi 4. sz. táblázat:

Megnevezés	Különböző adómentességi értékhatárok				
	0 Ft	1000000 Ft	1500000 Ft	2000000 Ft	2500000 Ft
adóköteles adózók száma (fő)	87	82	81	73	54
adómentes adózók száma (fő)	41	46	47	55	74
összes adózók száma (fő)	128	128	128	128	128

A táblázatok adataiból kiolvasható, hogy az adómentesség értékhatárának változtatása a várható iparüzési adóbevétel nagyságára csekély hatást gyakorol, kivéve a maximális 2500000 Ft-os mentességi határ alkalmazását (ez esetben ugyanis a kisadózó vállalkozások tételes adója szerinti iparüzési adó-megállapítást választó adóalanyok is mentesülnének, mivel ezen adóalanyok adóalapja a helyi adó törvény szerint évi 2500000 Ft).

Az ideiglenes jelleggel végzett iparüzési tevékenység utáni iparüzési adóból az önkormányzatnak 2020 évben nem származott bevétele.

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 2013. évi módosítása következtében a törvény 40/A. §-a alapján 2017. évtől az önkormányzathoz az adóévre fizetendő adóból, legfeljebb azonban annak összegét terjedően levonható az adóalany által ráfordításként, költségként az adóévben elszámolt, a belföldön és külföldön autópályák, autóutak, és főutak használatáért fizetendő, megtett úttal arányos díjnak, az autópályák, autóutak és főutak használatáért fizetendő használati díjnak a 7,5 %-a.

Egervár Község esetében ez 7 adózó esetében 33 millió 765 ezer forintot jelent 2020 évben.

#### **Az adóbevétel növelési lehetőségek együttes mérlegelése:**

Miután a helyi adópolitika kialakításánál mérlegelni kell a helyi sajátosságokat, az önkormányzat gazdálkodási körülményeiből fakadó igényeket és az adóalanyok teherviselő képességét, ezért a helyi adópolitikára vonatkozó döntés meghozatalánál a fentiekben ismertetett lehetőségek együttes mérlegelése és értékelése indokolt.

Az adómérték változtatás alkalmazásának hatása:

- új adóalanyok bevonását nem eredményezi,

- a meglévő adóalanyi kör adóterhelése változik (fokozott mérlegelést igényel az adótétel növelési mérték meghatározása). Adómérték növelés esetén székhely-áthelyezések kockázata léphet fel.

Az adómentességre jogosító értékhatár változtatásának hatása:

- az adóalanyok egy részénél változik az adóterhelés,
- az adóterhet viselő adóalanyok száma változik.

Az adómérték változása minden adóalanyt érint, és az önkormányzat bevételét jelentősen megváltoztatja, alkalmazása ezért rendkívül kockázatos.

A mentességi értékhatár változtatása az adóalanyok egy részét érinti csak és az önkormányzat adóbevételét csak kisebb mértékben változtatja meg, alkalmazásával elsősorban a kisebb bevételű adózók „tehermentesítése” valósulhat meg.

Kérem az előterjesztésben foglaltak alapján a 2021. évre vonatkozó adópolitika meghatározását.

Egervár, 2020. november 24.

Dr. Ürmösiné Kőmíves Eleonóra  
jegyző